

Suomen metsäsektorin tulevaisuus globaalissa kehityksessä

*Kansantaloudellinen yhdistys ja
Metsäekonomistiklubi*

Töölönkatu 11A
00100 Helsinki, Finland
olli.haltia@indufor.fi
www.indufor.fi

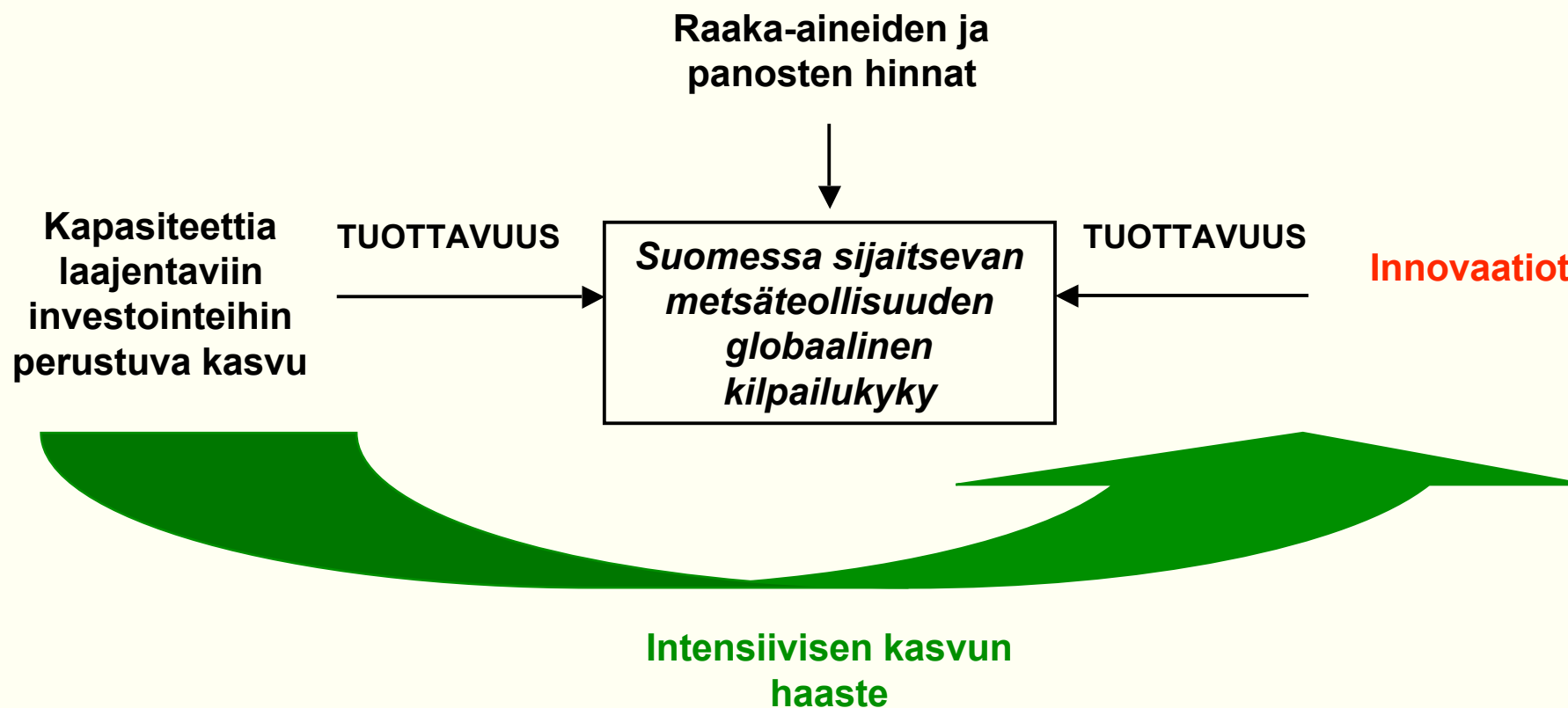

Teesi

- ◆ Globaalit markkinat merkitsevää globaalia kilpailua. Kilpailukyvyn säilyttäminen on entistä haastavampaa.
- ◆ *Suomessa sijaitsevan* metsäteollisuuden tuottavuus, kannattavuus ja kilpailukyky ovat laajasti olleet yhteydessä tuotannon volyymin kasvuun ja kapasiteettia lisääviin investointeihin viimeisen parin vuosikymmenen aikana.
- ◆ Kapasiteettia lisäävät investoinnit ja tuotannon volyymi eivät voi Suomessa enää kasvaa entistä vauhtiaan (markkinoiden kasvu, raaka-aineet).
- ◆ => **Innovatiivisuus** on entistä välttämättömämpi kilpailukyvyn kannalta:
 - toimialajärjestelyt - erityisesti Pohjoismaisten yritysten kesken - ovat edelleen potentiaalinen keino kannattavampien yritysrakenteiden tavoittelemiseksi.
 - uuden (IT-, bio-)teknologian yhdistäminen perinteiseen:
 - » uusia tuotteita
 - » tuotantoteknologian kehittämistä
 - metsätalouden operatiiviset ja institutionaaliset järjestelyt

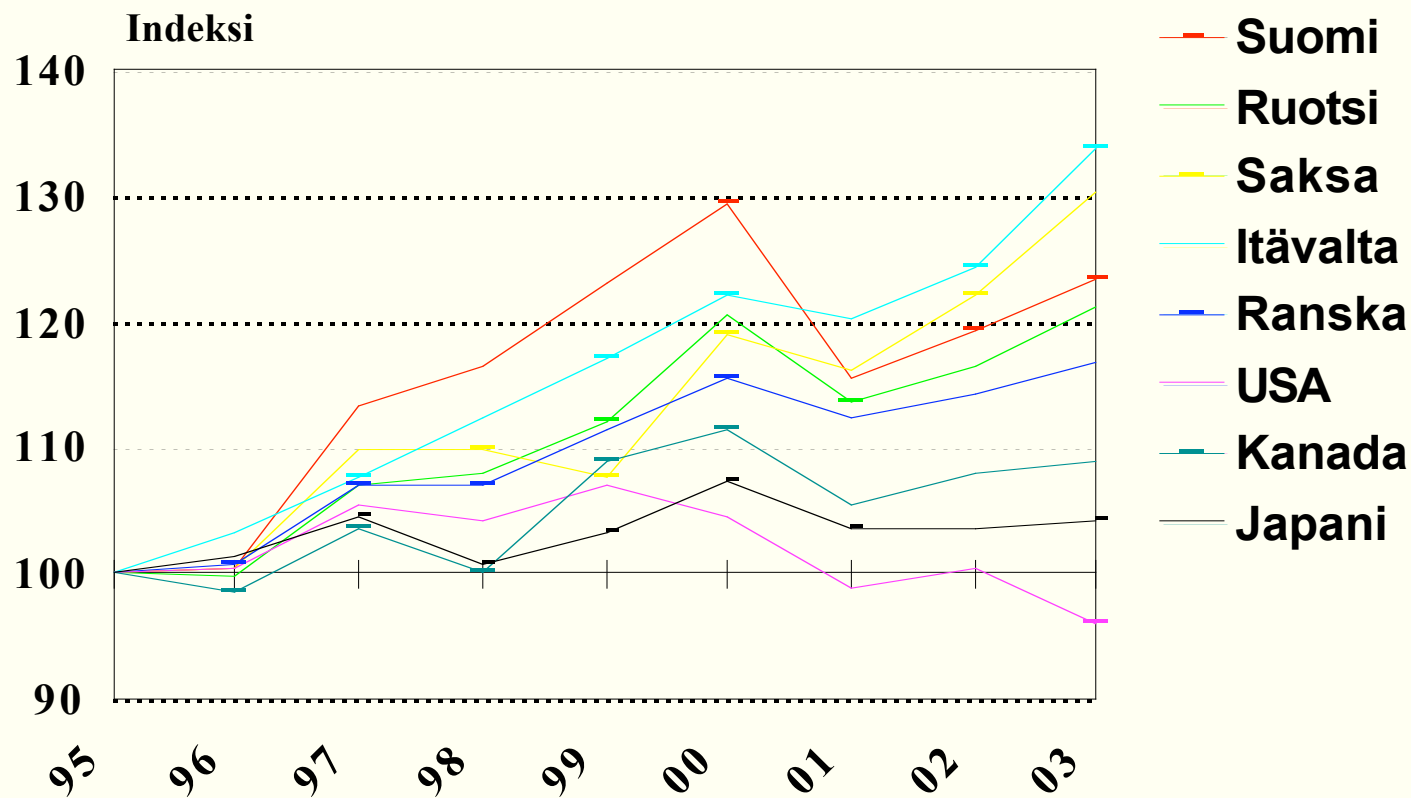

Konsepti

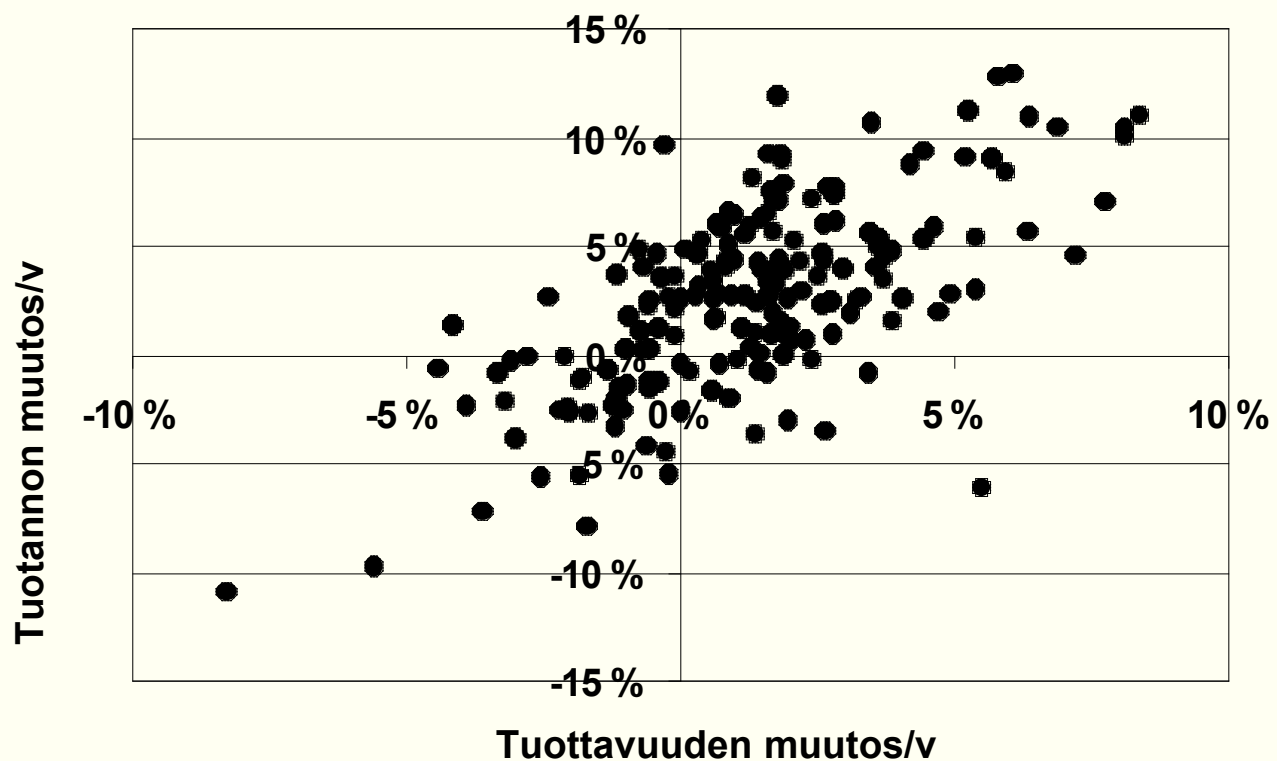
Paperiteollisuus Tuotantomäärä maittain

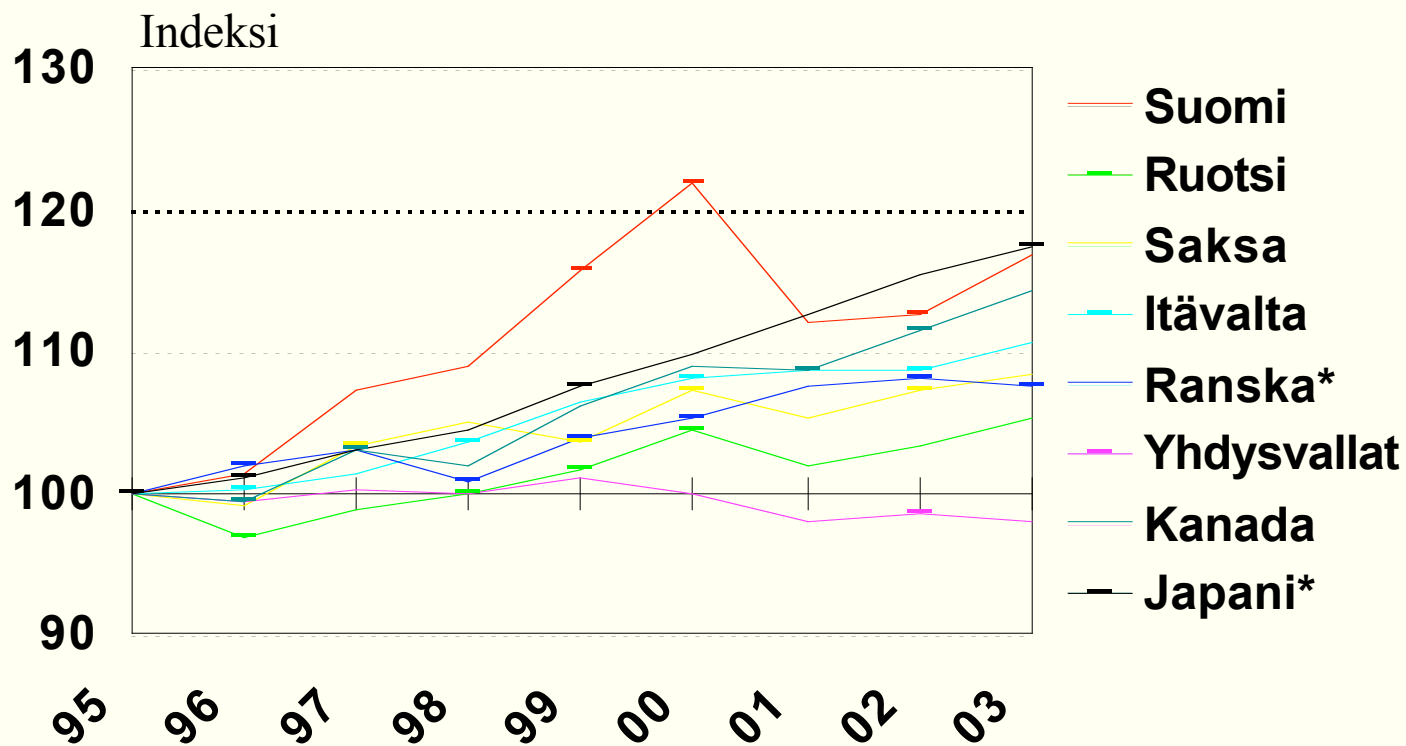
Paperiteollisuus

Tuotannon määrän ja kokonaistuottavuuden muutos Suomessa ja kilpailijamaissa 1980-2003

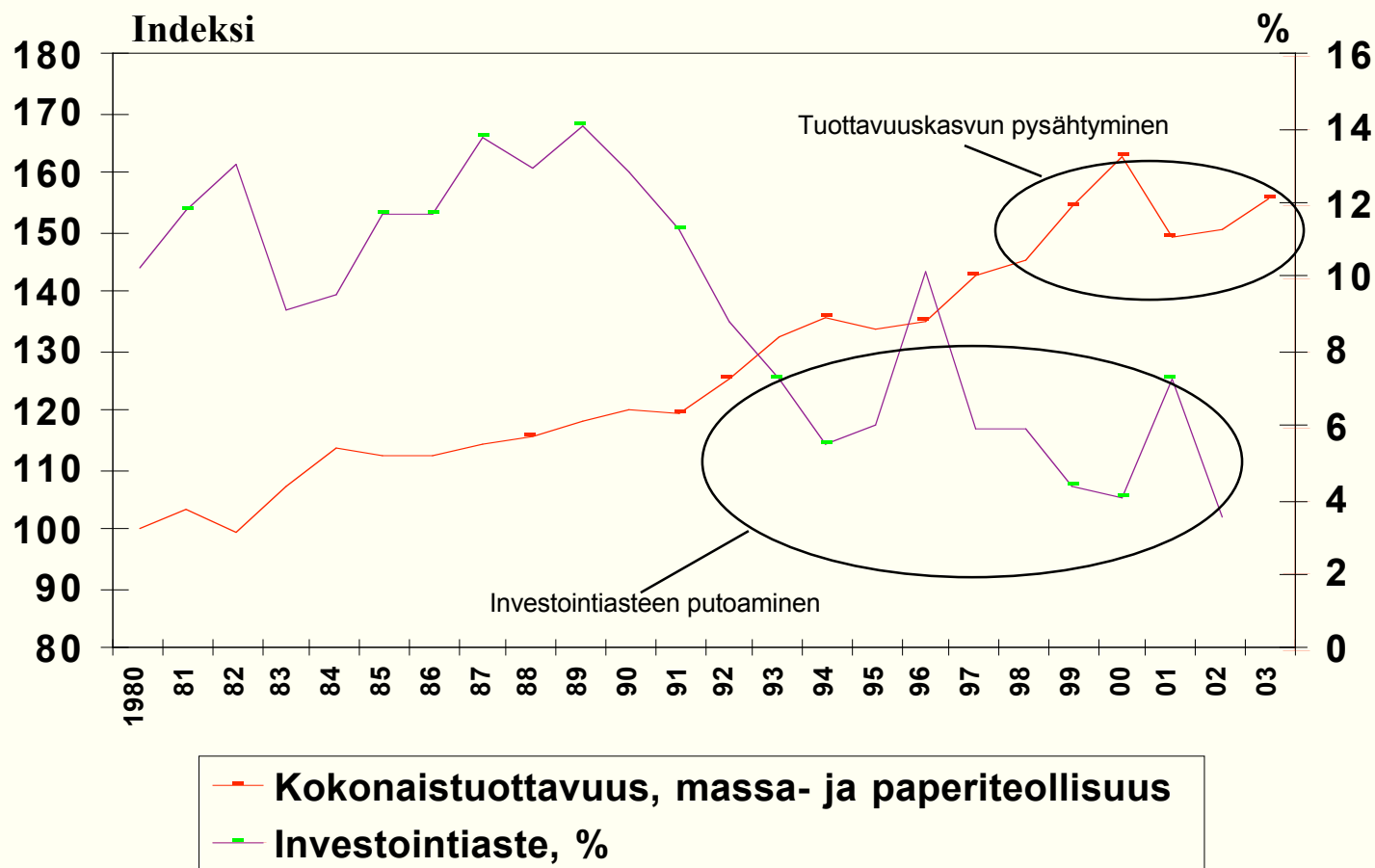
Paperiteollisuus Kokonaistuottavuus maittain

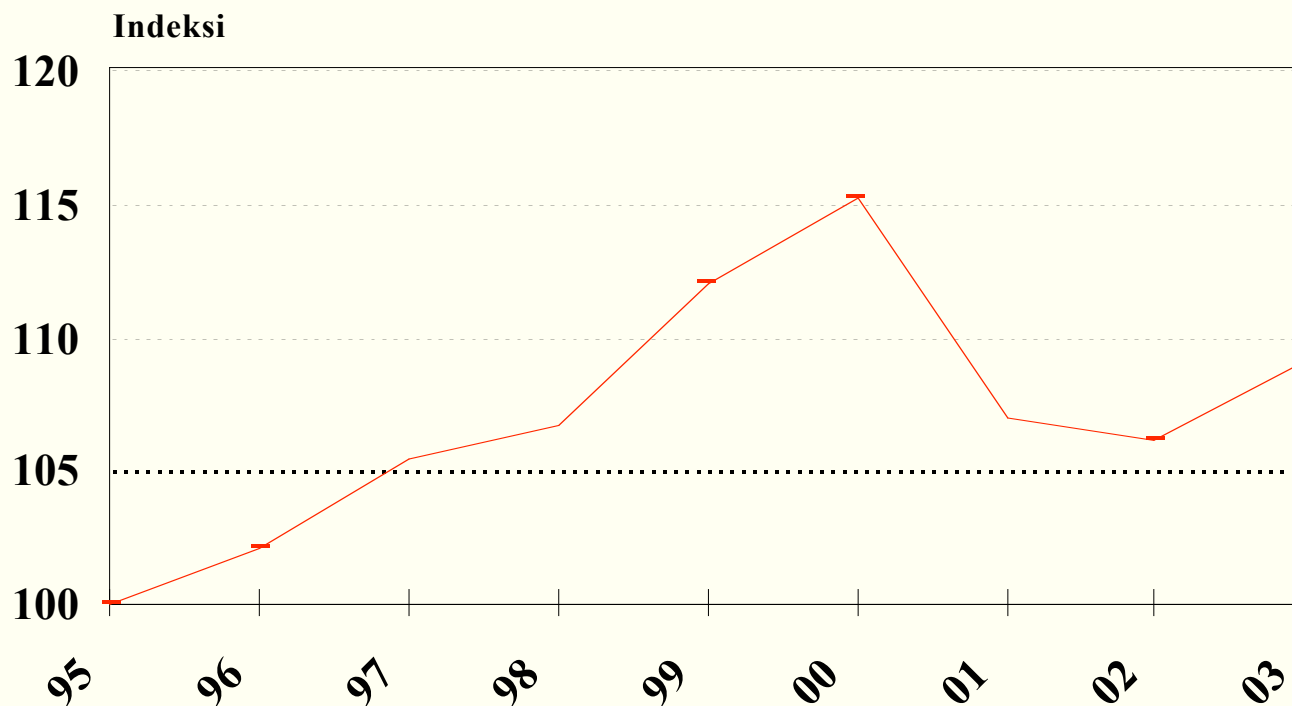
Suomen metsäteollisuus

Kokonaistuottavuus ja investointiaste

Paperiteollisuus Kokonaistuottavuus - Suomi/Kilpailijat

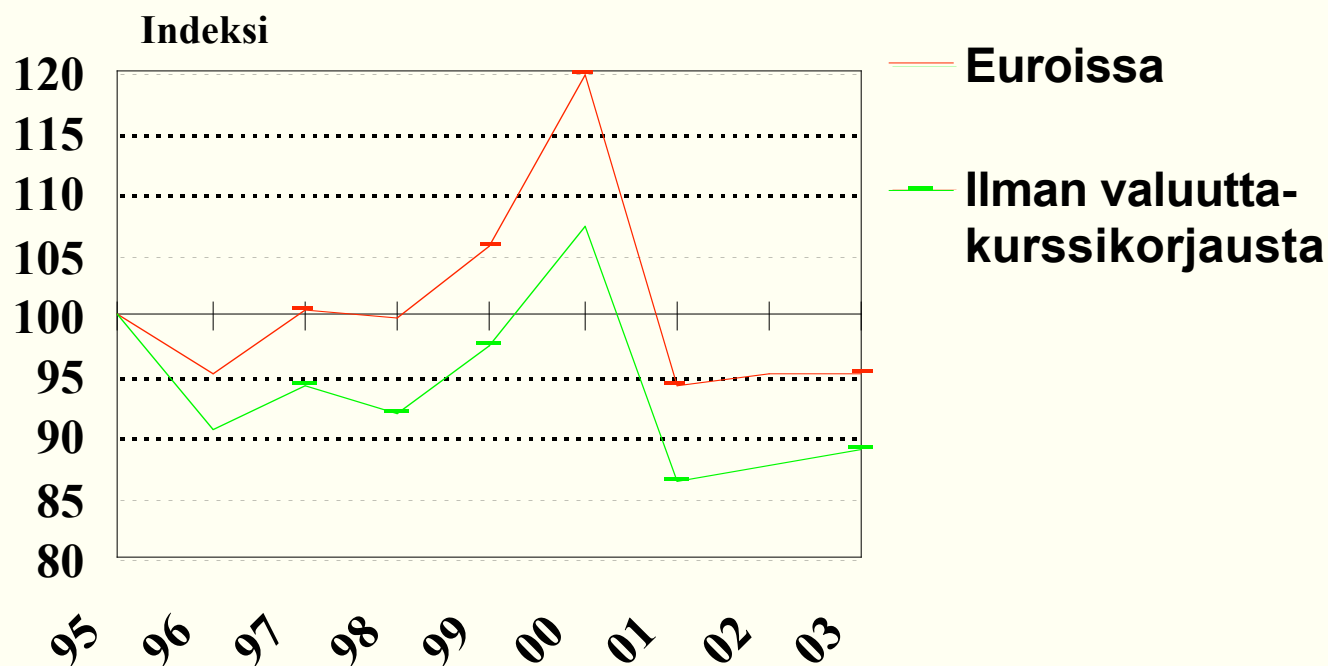
Kilpailijat: Ruotsi, Saksa, Itävalta,
Ranska*, Yhdysvallat ja Kanada

*) ei sisällä pääomapanosta

Paperiteollisuus

Kokonaisyksikkökustannukset - Kilpailijat/Suomi

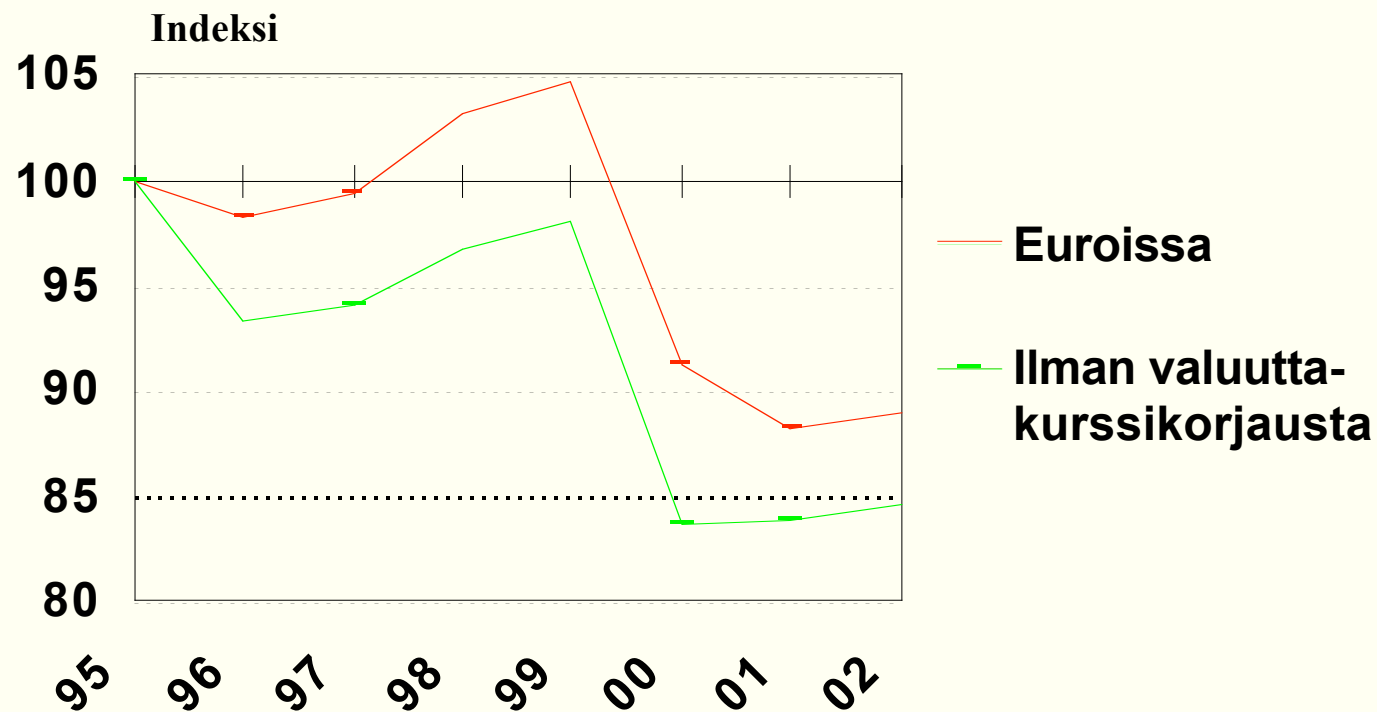
Kilpailijat: Ruotsi, Saksa, Itävalta, Ranska*, Yhdysvallat ja Kanada

*) ei sisällä pääomapanosta

Sahateollisuus

Kokonaisyksikkökustannukset - Kilpailijat/Suomi

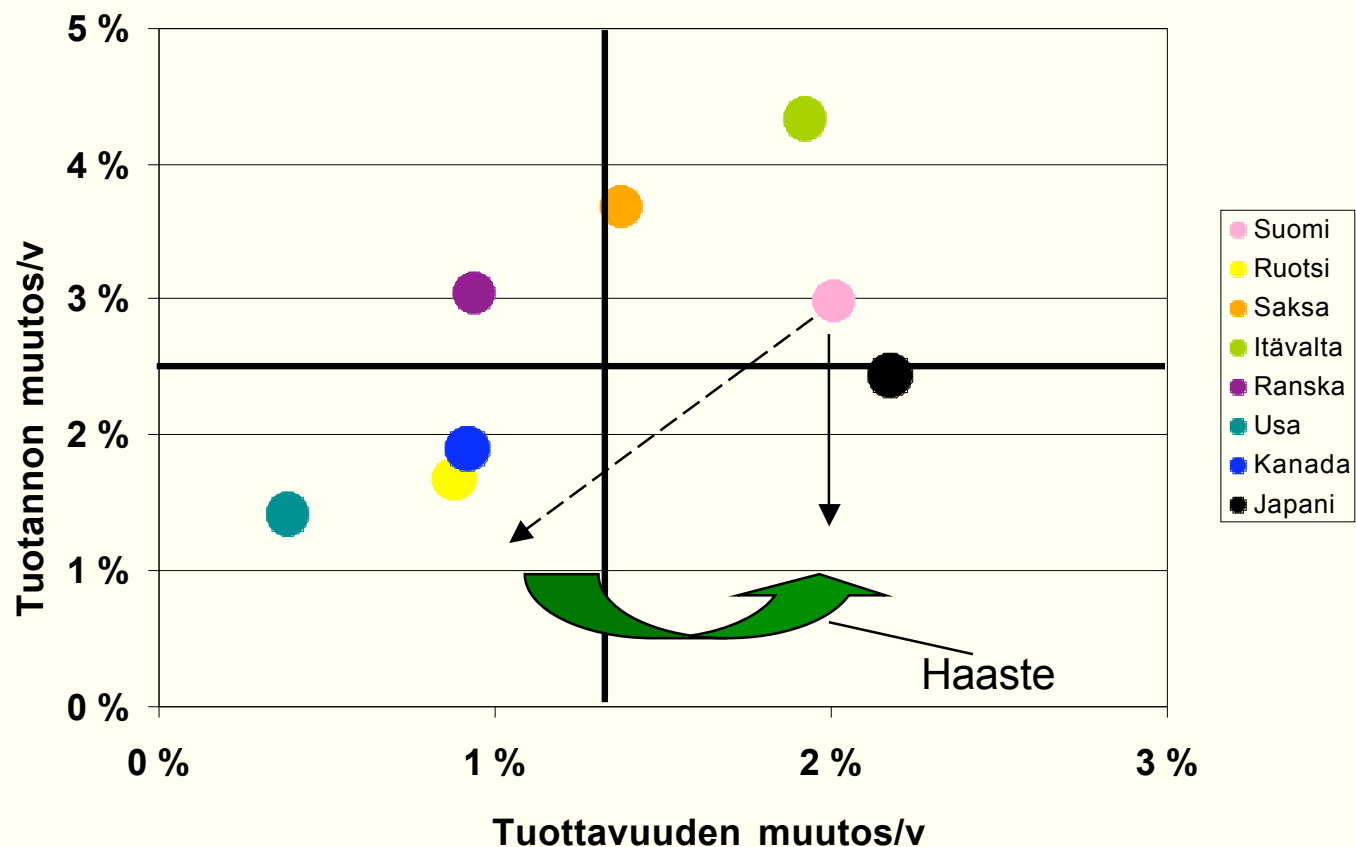
Kilpailijat: Ruotsi, Saksa*, Itävalta**
ja Kanada

*) mekaaninen metsäteollisuus
**) ei sisällä pääomapanosta

Paperiteollisuus

Tuotannon määrän ja kokonaistuottavuuden keskimääräinen muutos maittäin vuosina 1980-2003

=> jos kasvu sinänsä tuottavuuden ja kilpailukyvyn lähteenä osittain ehtyy, Suomessa sijaitsevan metsäteollisuuden kilpailukyvyn tulee perustua laajemmin innovaatioihin.

Samaan aikaan raaka-aineiden hintojen joustavuus lopputuotemarkkinoiden kehityksen suhteen painottuu entisestään.

Toimialajärjestelyjä luvassa Pohjoismaissa

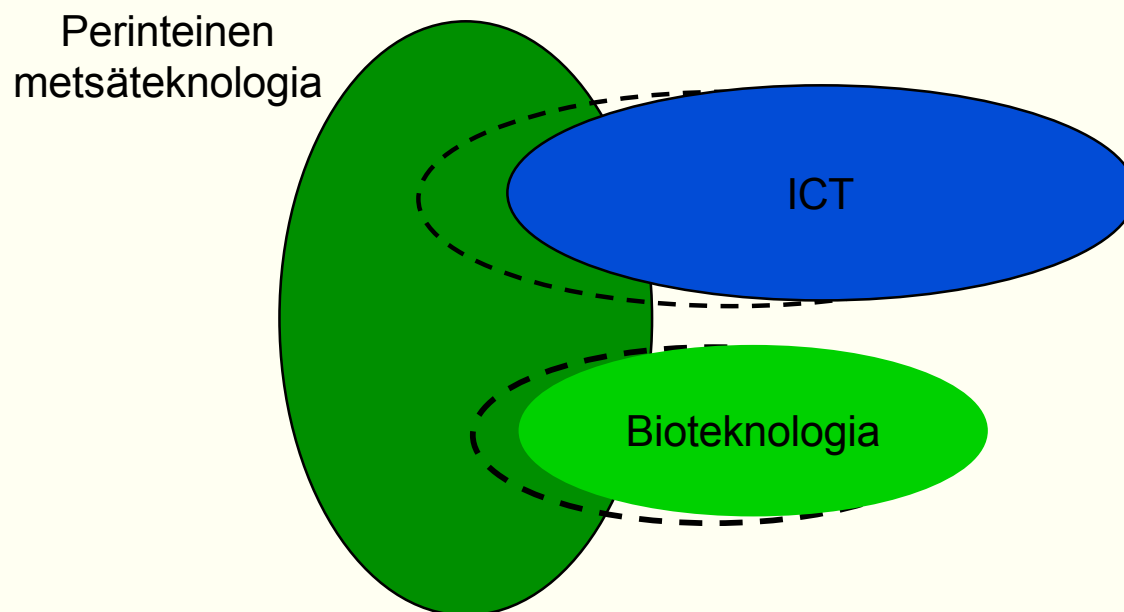
- ◆ Etenkin Ruotsin metsäteollisuuden piirissä yritysjärjestelyt edustavat huomattavia potentiaalisia tuottavuuslähteitä:
 - painopaperi
 - aaltopahvi
 - pakkauskartonki

Myös Suomessa sijaitseva metsäteollisuus saattaa hyötyä muissa Pohjoismaissa tehtävistä yritysjärjestelyistä. Yleisimminkin konsolidaatiohyödyt valuvat usein kansallisten rajojen yli ja saattavat vaikuttaa globaalisestikin.

Kehitysvastuu: Yritykset

Metsäteollisuuden tuote- ja tuotantoteknologioiden kehitystrendejä

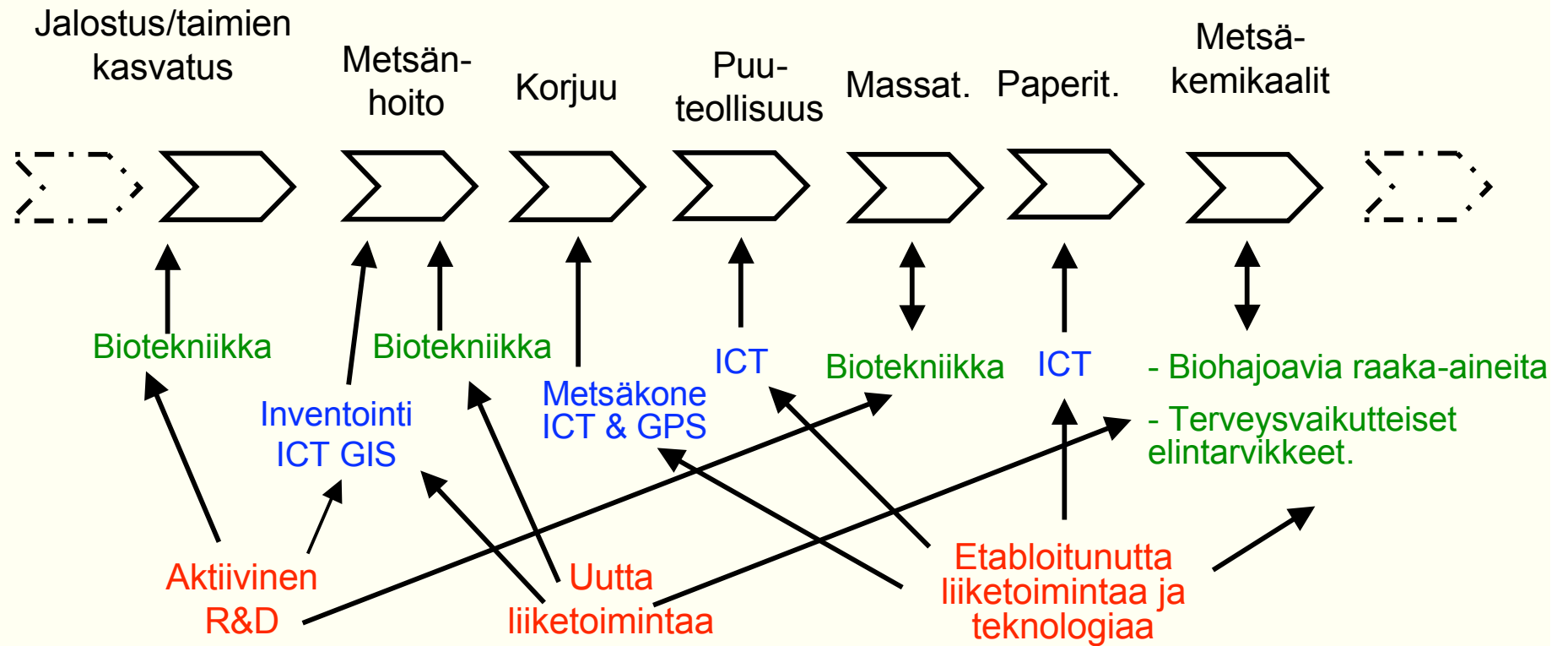

➔ Uusien ja vanhojen teknologioiden voimakkaampi yhdistäminen

Kehitysvastuu: julkinen sektori yhdessä yritysten kanssa.

Metsäklusteri - kytkentöjen evoluutio metsäklusterin ja kasvusektoreiden kesken:

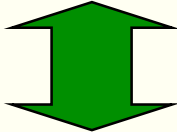
Metsätalouden kilpailukyky (1/2)

- ◆ Suurempien metsätalousyksiköiden tarve:
 - Rationaalinen taloudellinen toiminta
 - » Yhteismetsät
 - » Kiinteistö- ja sijoitusrahastot
 - => suurempi siirtokelpoisuus I. lividiys
 - => verotuksellinen tasavertaisuus yhteismetsien kanssa
 - Sukupolvenvaihdokset, metsänhoito, puunkorjuun logistiikka ja yksikkökustannukset
 - Mahdollisuus metsäomaisuuden muuttamiselle arvopaperiksi

Kehitysvastuu: julkinen sektori

Metsätalouden kilpailukyky (2/2)

- ◆ **Metsien käsittelypäästösten joustavuus metsänomistajien tavoitteiden mukaan:**
 - **Kannustaminen ympäristöarvojen tuottamiseksi pidempään kiertoaikaan (luonnonarvokauppa jne.)**
-
- **Kiertoaikojen huomattavakin lyhentäminen, kun tavoitteena on yksinomaan kaupallisten nettotuottojen nykyarvon maksimointi**
 - » **Taloudellisten kriteerien mukaiset harvennusmallit (esim. *yläharvennus*, vrt. K. Hyytiäinen, 2004)**

Kehitysvastuu: julkinen sektori yhdessä intressipiirien kanssa.

Johtopäätökset

- ◆ **Innovatiivisuus painottuu tulevaisuudessa entisestään Suomessa sijaitsevan metsäteollisuuden kilpailukyvyn lähteenä.**
- ◆ **Uusien teknologioiden ja tuotteiden kehittäminen vaatii laajojen piirien (yritykset, tutkimuslaitokset, lainsäädäntö jne) hyvin koordinoituja systemaattisesti toteutettavia ponnisteluja.**
- ◆ **Uuden ja vanhan teknologian yhdistäminen on toimintamalli, jolla on potentiaalisesti laajoja vaikutuksia sekä metsäteollisuuden että varsinaisten kasvutoimialojen piirissä ("double benefit").**